

KLAGANDE

Arbetsförmedlingen
Juridiska avdelningen
113 99 Stockholm

MOTPARTER

1. Radix Kompetens AB, 556673-1757

Ombud: Advokat Nicklas Hansson
Box 226
201 22 Malmö

2. Alma folkhögskola Uppdrag AB, 556745-1025
Box 47099
100 74 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

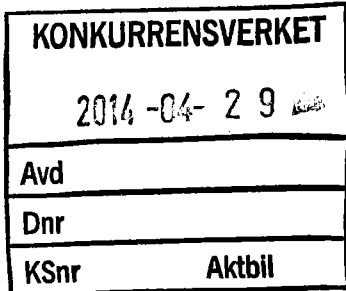
Förvaltningsrätten i Stockholms beslut den 11 februari 2014 i mål nr 2299-14 och 2411-14, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Arbetsförmedlingen yrkar att kammarrätten ändrar det överklagade beslutet på så sätt att överprövningen i förvaltningsrättens mål nr 2299-14 respektive 2411-14 begränsas till att endast omfatta de upphandlingar i vilka Radix Kompetens AB respektive Alma folkhögskola Uppdrag AB har lämnat anbud samt att den förlängda avtalsspärren i de två målen inte ska utsträckas till att omfatta även andra upphandlingar. Till stöd för sina yrkanden anför Arbetsförmedlingen bl.a. följande.

Varken Radix eller Alma har i förvaltningsrätten gjort gällande att bolagen lidit eller riskerat att lida skada i de upphandlingar de inte har lämnat anbud i. Radix har i yttrande till kammarrätten endast kommit med ett generellt påstående om skada utan att konkretisera på vilket sätt man lidit eller riskerat att lida skada i de upphandlingar bolaget inte lämnat anbud i.

Förvaltningsrätten har tolkat yttranden från Arbetsförmedlingen i två olika pågående mål om överprövning på så sätt att man, utan att inhämta klargöranden, antagit att Arbetsförmedlingen yrkat att förlängd avtalsspärr inte ska gälla. Arbetsförmedlingen har inte yrkat att förlängd avtalsspärr inte ska gälla i de aktuella målen. Förvaltningsrätten har därmed, i strid med 29 § förvaltningsprocesslagen (1971:291), fattat beslut som gått utöver vad som yrkats i målen.

Förvaltningsrätten anger i beslutet vidare att förlängd avtalsspärr gäller i upphandlingen. Domstolen synes därmed ha bestämt att det är fråga om en enda upphandling, trots att det klart och tydligt framgår av förfrågningsunderlaget att fråga är om 75 separata upphandlingar. Genom beslutets utformning har förvaltningsrätten utsträckt dess verkan till upphandlingar i vilka de två bolagen inte lämnat anbud, vilket är till men för Arbetsförmedlingens och andra leverantörers intresse av att kunna teckna avtal i upphandlingarna. Att förlängd avtalsspärr gäller till följd av

överprövningar av andra upphandlingar än de där Radix och Alma lämnat anbud är inte ifrågasatt men saknar relevans.

Radix bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Den upphandling som genomförs av Arbetsförmedlingen är att betrakta som en upphandling och ett förfarande inom vilket anbud kan lämnas på ett eller flera geografiska områden som utvärderas var för sig. För det fall att det är fråga om 75 olika upphandlingar ska Radix begäran om överprövning anses avse samtliga 75 upphandlingar. Bifall till Radix yrkande medför att hela upphandlingen avseende samtliga geografiska områden (eller upphandlingar) ska göras om på den grunden att det finns brister i upphandlingens konkurrensuppsökande skede. Radix har lidit skada även i fråga om de geografiska områden som Radix inte har lämnat anbud i. Om förfrågningsunderlaget hade uppfyllt kraven på transparens och likabehandling hade Radix haft möjlighet att lägga anbud på fler geografiska områden. Radix har, som potentiell leverantör, talerätt även avseende de geografiska leveransområden (eller upphandlingar) som man inte lämnat anbud för.

Alma har inte yttrat sig.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Av handlingarna i målen framgår att Arbetsförmedlingen upphandlar tjänsten "Introduktion till arbete" i 75 geografiska leveransområden med delvis gemensamt förfrågningsunderlag. I förfrågningsunderlaget anges att varje geografiskt leveransområde är en separat upphandling varför utvärdering och tilldelning av kontrakt sker per upphandling/geografiskt leveransområde samt att anbud kan lämnas på en eller flera upphandlingar/geografiska leveransområden. Kammarrätten konstaterar att, oavsett om det är fråga om en eller flera upphandlingar, de olika geografiska leveransområdena är så klart avgränsade att det utan problem går att skilja dem åt.

Radix och Alma har lämnat anbud i 57 respektive 18 av de 75 upphandlingarna/geografiska leveransområdena. Bolagen har i förvaltningsrätten ansökt om överprövning av Arbetsförmedlingens upphandling och yrkat att upphandlingen ska göras om eller rättas.

Kammarrätten gör följande bedömning.

En leverantör som anser sig ha lidit skada eller kan komma att lida skada kan ansöka om överprövning (jfr 16 kap. 4 § lagen [2007:1091] om offentlig upphandling, LOU). Den omständigheten att en leverantör inte har lämnat anbud i en upphandling utgör inte hinder för att ta upp leverantörens talan till prövning om det är förfrågningsunderlagets utformning som är ifrågasatt.

Radix har uppgett att bolagets begäran om överprövning avser samtliga upphandlingar/geografiska leveransområden och att bolaget, på grund av brister i upphandlingens konkurrensuppsökande skede, anser sig ha lidit skada även i fråga om de områden som bolaget inte har lämnat anbud i. Radix ansökan om överprövning bör därför prövas i sin helhet.

Beträffande Alma konstaterar kammarrätten att bolaget i ansökan om överprövning inte har påstått sig ha lidit skada eller att bolaget riskerar att lida skada i de upphandlingar/geografiska leveransområden där bolaget inte har lämnat anbud. Skäl att anta att Almas ansökan om överprövning omfattar andra upphandlingar/geografiska leveransområden än de som bolaget har lämnat anbud i saknas.

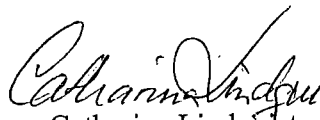

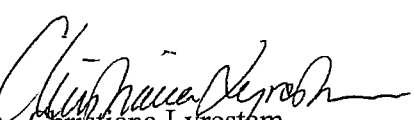
I enlighet med 16 kap. 8 § LOU råder mot bakgrund av kammarrättens ställningstagande gällande omfattningen av Radix ansökan om överprövning förlängd avtalsspärr i samtliga 75 upphandlingar/geografiska leveransområden till dess att förvaltningsrättens mål nr 2299-14 slutligen

avgörs eller rätten beslutar att den förlängda avtalsspärren inte ska gälla. Såvitt avser förvaltningsrättens mål nr 2211-14 får den förlängda avtalsspärren endast anses gälla de upphandlingar/geografiska leveransområden i vilka Alma har lämnat anbud.

Invändningen om att förvaltningsrätten gått utöver vad som yrkats i målen föranleder ingen åtgärd från kammarrätten eftersom beslutet i denna del inte har någon faktisk verkan för Arbetsförmedlingen.

Mot bakgrund av kammarrättens uttalanden ovan saknas skäl att ändra det slut som anges under förvaltningsrättens avgörande. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

		
Catharina Lindqvist kammarrättsråd ordförande	Catharina Abrahamsson kammarrättsråd	Christiana Lyrestam tf assessor referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 16

BESLUT
2014-02-11
Meddelat i Stockholm

Mål nr
2299-14
2411-14

Sida 1 (5)

~~BILAGA~~ *Bilaga A*

SÖKANDE

1. Radix Kompetens AB, 556673-1757
Strömgatan 3
212 25 Malmö

Ombud: Advokat Nicklas Hansson
MAQS Law Firm Advokatbyrå i Malmö KB
Box 226
201 22 Malmö

2. Alma Folkhögskola Uppdrag AB
Box 47099
100 74 Stockholm

MOTPART

Arbetsförmedlingen
Juridiska avdelningen
113 99 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling; nu fråga bl.a. om upphävande av den förlängda avtalsspärren

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Arbetsförmedlingens yrkande om att Radix Kompetens AB:s och Alma Folkhögskola Uppdrag AB:s ansökningar om överprövning för vissa geografiska områden ska avvisas.

Förvaltningsrätten, som senare kommer att avgöra målen slutligt, avslår Arbetsförmedlingens yrkande om att någon avtalsspärr inte ska gälla i upphandlingen.

KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM

Ink. 2014-02-21

Målnr.
Aktbil

10 06 - 10 07 - 14
2

Dok.Id 451192

Postadress
115 76 Stockholm

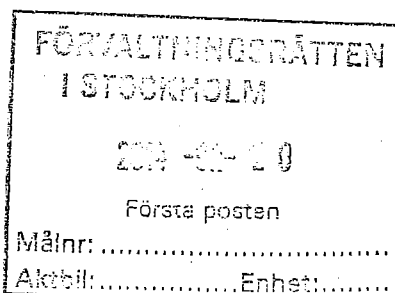
Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00
E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag - fredag
08:00-16:30

KOPIA

Radix Kompetens AB och Alma Folkhögskola Uppdrag AB bereds tillfälle att skriftligen senast den 17 februari 2014 yttra sig över Arbetsförmedlingens yttranden (aktbilaga 6 i båda målen). Om yttranden inte kommer in till förvaltningsrätten inom den tiden kan målen ändå komma att avgöras.

YRKANDEN M.M.

Arbetsförmedlingen genomför upphandling av tjänsten Introduktion till arbete, Af-2013/189319.

Radix Kompetens AB och Alma Folkhögskola Uppdrag AB (Radix, Alma eller bolagen) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om respektive att den ska rättas eller göras om.

Arbetsförmedlingen yrkar att förvaltningsrätten omgående beslutar att överprövning endast kommer att ske i de separata delar Radix lämnat anbud. Arbetsförmedlingen yrkar vidare att förvaltningsrätten omgående beslutar om bolagens talerätt och anför att bolagens ansökningar om överprövning ska avvisas avseende de upphandlingar i vilka bolagen inte lämnat anbud i.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Arbetsförmedlingen gör gällande att det framgår tydligt av förfrågningsunderlaget att det är fråga om 75 separata upphandlingar med delvis gemensamt förfrågningsunderlag. Det framgår även att varje separat upphandling utvärderas för sig. Det torde ha stått fullt klart för bolagen att det inte är fråga om en upphandling, utan om 75 upphandlingar. Radix har lämnat anbud i sammanlagt 57 av de 75 upphandlingarna och Alma i 18 upphandlingar. Beslut i de upphandlingar som bolagen inte lämnat anbud i kan därför inte anses ha gått bolagen emot och bolagen är inte heller en potentiell leverantör i de upphandlingar de valt att inte lämna anbud i. Bolagen kan därför inte anses ha talerätt avseende dessa upphandlingar. Bolagen har heller inte visat att man lidit eller riskerat att lida skada i de upphandlingar där anbud inte lämnats. Frågan om omfattningen av Radix

och Almas talerätt har betydelse för Arbetsförmedlingens möjlighet att teckna kontrakt med de leverantörer som erhållit tilldelning i de upphandlingar där bolagen inte lämnat anbud.

Förvaltningsrättens bedömning

Arbetsförmedlingen yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att Radix och Alma inte har talerätt i hela upphandlingen och att ansökningarna ska avvisas i de delar av upphandlingen de inte lämnat anbud i. Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att Radix och Alma ansöker om överprövning av upphandlingen, Af-2013/189319. Bolagen har lämnat anbud i vissa av de 75 olika geografiska delarna. För att en ansökan om överprövning av en offentlig upphandling ska kunna överprövas i sak ska två rekvisit vara uppfyllda: sökanden ska vara en *leverantör* i lagens mening och ska *anse sig* ha lidit skada eller kunna komma att lida skada. För talerätt krävs det inte att leverantören har lämnat anbud eller anbudsansökan i den aktuella upphandlingen, jfr mål C-26/03 Stadt Halle, punkt 40. Förvaltningsrätten finner att båda bolagen har talerätt. Arbetsförmedlingens yrkande härom ska därför avslås.

Arbetsförmedlingen yrkar också att förvaltningsrätten ska omedelbart besluta att överprövning endast ska ske avseende de geografiska delarna som Radix lämnat anbud i. Förvaltningsrätten uppfattar yrkandet på så sätt att den förlängda avtalsspärren inte ska gälla i de övriga delar av upphandlingen.

Förvaltningsrätten har att ta ställning till ansökningar om överprövning från sex olika anbudsgivare i den nu aktuella upphandlingen.

Förvaltningsrätten har denna dag, den 11 februari 2014, avslagit Arbetsförmedlingens yrkande om att den förlängda avtalsspärren inte ska gälla och konstaterat att samtliga 75 geografiska områden omfattas av

ansökningar om överprövning (mål 2268-14). Förlängd avtalsspärr gäller
alltså för Arbetsförmedlingens upphandling Af-2013/189319.
Arbetsförmedlingens yrkande härom ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns
i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Kaija Hultquist

Kaija Hultquist

Rådman

Kerstin Sandin har föredragit målet

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.